

BESLUT

2017-02-27

Dnr: 16/03519

SAKEN

Vetenskapens värld, SVT2, 2016-12-19, inslag om superlivsmedel; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

ANMÄLNINGARNA

Inslaget har anmälts av två personer som i huvudsak anser att inslaget var partiskt och att testerna som genomfördes inte var vetenskapliga.

En anmälare är särskilt kritisk till ett test av multivitaminer som gjordes i inslaget. Testpersonen hade inga manifesterade brister före intaget och det konstaterades att personens blodvärden inte hade påverkats. Det är ett välkänt faktum i biomedicinen att blodvärden inte påverkas om det inte finns brister. Denna metod användes som ett bevis för att vitaminer inte fungerar. Därefter fick den ansvarige forskaren kasta ur sig en rad ”påståenden” om vitaminernas skadlighet utan att bli motsagd. Det finns hundratusentals människor som av läkare har förskrivits vitaminer på grund av konstaterade brister.

En anmälare anser att tittaren fick intrycket att alla som säljer eller tillhandahåller kosttillskott eller nyttiga livsmedel var oseriösa och att alla typer av behandlingar eller vitamintillskott inte hade någon nytta för någon.

I inslaget kom inte några förespråkare, forskare eller läkare som arbetar framgångsrikt med berörda preparat eller metoder till tals. De så kallade testerna som gjordes var baserade på friska unga människor eller enbart på en person. Det borde nämnts att det finns vitaminer som kan vara bra för vissa personer eller målgrupper och att det inte var vetenskapliga tester som utfördes i programmet då försökspersonerna inte var representativa för befolkningen i

stort.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har granskat det aktuella inslaget mot bakgrund av anmälningarna. Nämnden kan inte finna att vad anmälarna anfört medför att inslaget strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Maria Bergerlind Dierauer.

På granskningsnämndens vägnar

Kristina Ståhl

Maria Bergerlind Dierauer